

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.

— Ziarul apare Marțea și Vinerea —

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
— Articole nepublicate nu se înapoiază. —

Prețul inserțiunilor: un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45. —

Nr. 3855.

(79) 1-3

CONCURS

La școala normală «Andrei Șaguna» din Sibiu sânt vacante catedrele de:

1. Limba și literatura română.
2. Limba și literatura franceză.
3. Lucrul manual și gimnastică.
4. Desemn și caligrafie.

Pentru întregirea lor se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Doritorii de a ocupa vr'una din aceste catedre, să-și înainteze cererile de concurs, însoțite cu certificat de botez și documentele doveditoare ale calificației lor. Ceice au fost în învățământ, să prezinte și certificatul de serviciu.

Retribuțiile sânt egale cu ale profesorilor și măiestrilor dela școalele normale de stat.

Consistorul arhidiecezan.

Sfințirea bisericii din Ocna-Sibiului

În mersul poporului nostru spre progres, prin ajutorul și sub scutul *sfintei* noastre biserici, — fiecare act prin care se manifestează simțul de pietate creștină față de sfintele ei așezăminte, este un act de adevărată bucurie, și un semn văzut de înaintare în dezvoltarea poporului nostru pe toate terenele vieții.

Impresiunea acestei creștinești bucurii a făcut-o asupra noastră, și credem asupra tuturor celor care au fost de față Dumineca trecută în ziua sărbătorii Împăratului Constantin și a mamei sale Elena la actul sfințirii bisericii din parohia de sus din Ocna-Sibiului.

Orașul Ocna-Sibiului la marginea județului Alba-inferioară, în depărtare de 15 klm. de Sibiu, renumit prin băile sale de sare, care a avut o deosebită importanță în trecut, și are o frumoasă chemare pentru dezvoltarea noastră viitoare, este locuit în marea sa preponderanță de credincioșii bisericii noastre, popor inteligent și disciplinat, gospodari harnici, activi și în sufleteți pentru legea și biserica strămoșească.

Aici avem două parohii cu două biserici. Ocna inferioară cu peste 1000 credincioși și Ocna superioară cu peste 2000 suflete, a căror biserică a fost zidită dela anul 1800—1806 de credincioșii noștri.

Și precum generația dela 1800 și-a ridicat biserică din propriile sale jertfe și

prin lucrul mânilor sale, așa și generația de azi, nepoții și strănepoții, au renovat-o radical în ultimii 2 ani din dărnicia și denarul lor, dovedind un laudabil simț de jertfă pentru restaurarea și înfrumșetarea casei Domnului.

Mai aveau o singură dorință, ca locașul înfrumșetă și împodobit de nou să fie dat măreței sale destinațiuni prin însuș capul bisericii noastre a I. P. S. Sale arhiepiscopului și mitropolitului nostru *Nicolae*.

I. P. S. Sa le-a împlinit cu toată bunăvoința această dorință și spre acest scop a plecat Duminecă dimineață cu autorobilul la Ocna, însoțit de asesorii Dr. I. Stroia, Dr. G. Proca, Tr. Scorobet, D. Coltofeanu, secretarul V. Nistor, dir. Dr. V. Stan, prof. A. Popovici și diaconul bisericii catedrale Gh. Jurebiță.

După ieșirea din Șura-mică înaltul prelat a fost întâmpinat de un frumos banderiu de călăreți, format din voinicii din Ocna.

La intrarea în oraș, o frumoasă poartă triumfală din flori naturale, iar în fața stabilimentului balnear a doua poartă de triumf, cu inscripția: Bine ați venit.

I. P. S. Sa a fost întâmpinat aici de credincioșii parohiei Ocna-inf., în frunte cu tinerimea și elevii de școală postați pe ambele părți a le șoselei, și de autoritățile din localitate cu primarul Tomuța.

I. P. S. Sa a fost salutat prin cuvinte alese întâi de dl primar, apoi de parohul Isaia Popa.

I. P. S. Sa mulțumind a accentuat, că a venit cu mare bucurie, spre a sfinți biserica, care a fost și este pârghia de înălțare a sufletului nostru. I-a invitat pe toți să-l urmeze la îndeplinirea actului sfințirii.

Ajunși în fața bisericii restaurate, a fost întâmpinat de întreg poporul mic și mare, tinăr și bătrân, iar la intrarea în curtea bisericii primit de parohul local Al. Vidrighinescu cu crucea și evanghelia și cu o frumoasă alocuțiune.

După sărutarea crucei și evangheliei I. P. S. Sa mulțumind și împărțind binecuvântarea arhierescă, îmbrăcându-se în pompoasele ornate arhieresti începe slujba *sfințirii bisericii*, prin încunjurarea ei, asistat de membrii suitei și preoții Isaia Popa Al. Vidrighinescu și N. Dorca din Loameș și de diaconii Gh. Jurebiță și N. Banda.

În sunetul clopotelor pornind dela ușa principală, spre meazăzi, ne oprim la mijlocul *bisericii*. I. P. S. Sa citește evanghelia *Mărturisirea învățăcelilor*: *Tu ești*

Hristos Fiul lui Dumnezeu celui viu. Cântăreții întonează: Mărire Ție Doamne, Mărire Ție! I. P. S. Sa face cruce cu sfântul mir pe zid rostind cuvintele: «Luminează-te, luminează-te noule Ierusalime».

Convoiul pornește. Corul cântă *încunjurăți popoarelor Sionul și-l cuprindeți pe dânsul*. Ne oprim apoi în dosul altarului. Aceeș ceremonie, apoi în partea de meazănoapte tot asemenea. Ajunși în fața ușii, clopotele încetează. I. P. S. Sa se postează la intrare, unde după cunoscuta alocuțiuni: *«Deschide-ți boieri porțile... că va intra împăratul măririi»*, cu puterea crucii pe care o ține în mână dreaptă, deschide ușile și intră în biserică între sunetele armonioase a-le cântării: *«Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că a Domnului mărire peste tine a strălucit».*

După aceea I. P. S. Sa a săvârșit în mijlocul bisericii actul sfințirii apei, cu care a stropit biserica. A făcut cruce cu sfântul mir atât în altar, cât și pe zidurile din interiorul ei și a subscris actul comemorativ. Apoi a urmat pregătirea și sfințirea prestolului, a așezat sfintele moaște.

Cu aceasta s'a terminat actul sfințirii bisericii, care a făcut adâncă impresie asupra mulțimii de credincioși din Ocna și comunele învecinate.

Urmează celebrarea sfintei liturghii, la începutul căreia I. P. S. Sa a tuns întru ceteți pe doi clerici din cursul ultim ai seminarului nostru arhidiecezan.

Răspunsurile liturgice le-a dat cu toată precisiunea corul seminarial condus de prof. N. Oancea.

La finea sfintei liturghii I. P. S. Sa începând cu cuvintele rostite de Mântuitorul Hristos în casa Mariei și a Martei *«Însă un lucru trebuie»*, cu cunoscuta-i elocvență a rostit timp de aproape o oră o frumoasă și instructivă cuvântare despre rostul vieții noastre pământești, îndemnând pe cei prezenți cari ascultau cu mare atențiune cuvintele arhieresti, a primi pe Mântuitorul în inima lor și a trăi după preceptele Lui pe care ni-le împărtășește biserica. Laudă apoi hărnicia și simțul de jertfă al lor, și mulțumește tuturor cari au contribuit la renovarea casei Domnului. Cuvântul arhieresc a făcut adâncă impresie asupra celor prezenți.

După aceea I. P. S. Sa a miruit pe credincioși și le-a împărțit anafora.

Trecuse de ora 1 când s'a terminat toate aceste acte.

I. P. S. Sa în aclamarea credincioșilor postați pe stradă a mers cu suita sa la casa parohului local.

După o mică pauză a mers în sala cea mare a primăriei, unde au urmat recepțiunile.

S'au prezentat întâi confesiunile. Biserica noastră condusă de parohul Isaia Popa, cea greco-catolică de preotul Raicu, rom. cat. cu parohul Stefan Tako și reformații cu parohul Incz.

I. P. S. Sa le-a mulțumit tuturor pentru cuvintele de bineventare cu această ocaziune, amintind, că văzând în jurul său pe slujitorii altorului lui Hristos, vede câmpul nostru comun de activitate, și își exprimă dorința ca legătura dintre slujitorii lui Hristos să fie cât mai strânsă. Noi — continuă I. P. S. Sa — ne iubim limba și legea, respectând în același timp credința și limba altora. În acest spirit de înfrățire le dorește succese pe terenul bisericesc și național.

A urmat apoi comitetul parohial din Loameș condus de parohul Dorca.

După aceea toate autoritățile conduse de harnicul primar Tomuța, care salutând pe I. P. S. Sa îi mulțumește pentru onoarea făcută orașului cu această ocaziune. Ii prezentează apoi pe toți funcționarii dela administrație, justiție, corpul didactic etc.

I. P. S. Sa constată cu bucurie armonia ce a aflat-o între funcționari și popor, și-i îndeamnă ca pe lângă împlinirea datorințelor, acest raport să-l continue și alimenteze și mai departe.

La ora 2 și jumătate a urmat banchetul, la care a luat parte 200 persoane în pavilionul din grădina Albu.

Primul toast l-a ridicat I. P. S. Sa Mitropolitul pentru Maiestățile Lor viteazul și înțeleptul nostru Rege și slăvita Sa Regină Maria, ascultat de cei prezenți în picioare, spunând că în mijlocul bucuriei trebuie să ne gândim cu adânc devotament la acea păreche de oameni, cari s'a identificat cu interesele poporului nostru și a înfrățit idealul nostru național. (Să trăiască la adresa Maiestăților Lor, ear corul a intonat «Să trăiască»).

Di primar Tomuța a ridicat un frumos toast pentru I. P. S. Sa Mitropolitul. (Corul a cântat Să trăiască).

Asesorul Dr. Ioan Stroia a ridicat paharul în sănătatea primarului și a tuturor funcționarilor din Ocna.

Dr. G. Proca a vorbit pentru confesiuni. A răspuns preotul reformat Incze.

Au mai vorbit preotul Isaia Popa pentru I. P. S. Sa, preotul Dorca pentru parohul local Al. Vidrighinescu, care a mulțumit I. P. S. Sale că a avut bunăvoința a le sfîrși noul locaș. Protopretorul Albu băștinăș din Ocna, a arătat meritul femeilor din Ocna la restaurarea bisericii, clericul Bucur pentru popor.

A făcut bună impresie cuvintele simple, dar sincere ale fruntașului țăran Simeon Baltes, care a declarat, că poporul nostru totdeauna urmează pe vlădicii lor, pentru cari sunt gata să intre în foc chiar; iar tinărul Ioan Luca Dănilă cu vocea-i simpatice de bariton ne-a delectat cu

o frumoasă priceasnă: Ridicat-am ochii mei la ceruri.

După ora 5 I. P. S. Sa ridicând masa, își exprimă bucuria, că a putut îndeplini praznicul de azi, mulțumește tuturor, și în special parohului local, primarului, autorităților și tuturor acelor, cari au contribuit la îmbrăcarea locașului d'zeesc în haină nouă.

Amintește impresia cea bună a vorbirii lui Baltes, că credincioși sunt gata să meargă și în foc pentru conducătorii lor. I. P. S. Sa că în aceasta a rezidat în trecut puterea noastră. Voi sunteți al noștri și noi suntem al voștri zice I. P. S. Sa, și dorește ca această legătură firească și această armonie să nu slăbiască nici în viitor.

După ora 5 I. P. S. Sa aclamat de cei prezenți, dimpreună cu suita sa, s'a reîntors acasă.

Terminând acest raport al nostru, ne ridicăm glasul inimii și al minții noastre către Domnul și Stăpânul cerului și al pământului — ca rugăciunile ridicate de I. P. S. Sa și la această ocaziune, să afle har înaintea lui Dumnezeu, și să fie scut și apărare poporului nostru în mersul său spre dezvoltare în cele bune și folositoare.

Principele moștenitor în Sibiu. A. S. Principele moștenitor, care ia parte și în anul acesta la concursul de turism cu automobile, a trecut Sâmbătă prin Sibiu. Cu însufiețire și bucurie a fost salutat în mijlocul nostru tinărul vlăstar regal, care neobosit încurajează și ocrotește cultura morală, intelectuală și fizică a cetățenilor acestei țări.

Consistorul superior bisericesc. Mercuri s'a deschis sesiunea de primăvară a consistorului superior bisericesc. La ora 10 s'a ținut serviciu din în biserică Antim, oficiat de P. S. Sa arhiereul Platon Ciosu, vicarul mitropoliei.

După aceea membrii consistorului au trecut în sala de ședințe. Di C. Banu, ministrul cultelor și artelor, a citit decretul regal pentru convocarea consistorului. În afară de membrii consistorului din vechiul regat și din Bucovina asistat la ședință dnii Ispir, secretar general al ministerului cultelor și artelor, și Brădișteanu, director general al cultelor.

Ședința s'a deschis sub președinția I. P. S. Sale Miron, mitropolit primat.

În cuvântarea de deschidere a sesiunii, mitropolitul primat a vorbit în special de învățământul religios în școli. I. P. S. Sa a rugat consistorul să se ocupe în mod serios de această importantă chestiune. În ședințele următoare s'au citit mai multe rapoarte ale comisiunilor consistorului, asupra diferitelor chestiuni

în legătură cu bunul mers al bisericii. Au urmat apoi diferite discuțiuni asupra învățământului religios în școli și asupra situației clerului. Consistorul și-a urmat ședințele azi Marți, când după alegerea noului episcop de Argeș, sesiunea de primăvară a fost închisă.

Biserica din Basarabia. Ministrul cultelor, di C. Banu, întorcându-se de curând din Basarabia a făcut, privitor la situația bisericii noastre basarabene, următoarele declarații: Instalările noilor episcopi s'au făcut în perfectă liniște și cu un fast impunător. Dealtfel, întreaga populație: intelectuali, burghezi, țărani, — toți au ținut să contribuie, prin prezența și entuziasmul lor, la măreția acestor acte. Armata, școlile, societățile de tot felul li-au dat o strălucire și mai mare. Nu este nici un conflict între ministru și arhiepiscopie. Între arhiepiscopia și mitropolia Moldovei există însă o neînțelegere, care nu e de competența ministerului, ci de a Sf. Sinod. Anume, mitropolia Moldovei punându-se pe teren istoric revendică cele două noi episcopate basarabene ca fiind sub autoritatea chiriarhului lor canonic, a I. P. S. Pimen, mitropolitul Moldovei și al Sucevei. Dimpotrivă, arhiepiscopul Chișinăului privește aceste arhiepiscopate ca create în arhiepiscopia Chișinăului și ca sufragane ale acestei arhiepiscopii.

Scotus Viator în Ardeal. Distinsul scriitor, profesor universitar și amic al românilor, Seton Watson (Scotus Viator) ne cercetează acum a treia oară. Din Oradea Mare a sosit la Cluj, întâmpinat în tot locul de autorități și de imens public. În curând va veni și la Sibiu, unde i se pregătește o frumoasă primire.

Anunț școlar. Direcțiunea școlii medii de stat pentru fete din Sibiu aduce la cunoștință publicului că adunarea generală pentru înființarea Comitetului școlar pe lângă această școală se va ținea Duminică în 10 Iunie a. c. la ora 11 a. m. în localul școlii din Str. Mitropoliei 21. Direcțiunea face apel călduros către părinți elevelor, absolventele acestor școli, și către toți oamenii de bine, cari se interesează de bunul mers și de prosperarea învățământului românesc, să ia parte în număr cât mai mare la această adunare. Direcțiunea școlii.

Jidovismul și educația creștină

Talmudul, legea sfântă a jidovilor, zice prin graiul rabinului Șebet Levi Aron, din Worms: «Dușmanul natural a lui Israel, este biserica creștină, de aceea trebuie să o săpăm; desbinările în sinul ei ne ușurează aceasta. Așa dar trebuie să propagăm în ea, libera cugetare, necrederea, necredința și cearta. În acest scop,

să și organizeze, să înființeze fel de fel de societăți, prin care să se urmărească propaganda și educația creștină».

Cartea arh. Scriban este obiectivă, sistematică și fără tendințe confesionale, ea este de mare folos preoților tuturor confesiunilor. —

O altă personalitate distinsă este doctorul Nic. C. Paulescu prof. de psihologie la soc. de med. din București, binecunoscut, prin lucrările sale științifice, departe peste hotarele țării.

Învățătorul profesor care totodată este și bun creștin, în cartea sa intitulată: *Cele patru patimi*, dovedește în chip strălucit că între religiune și știință n'a fost și nu poate fi nici odată dușmănie, că una se completează și susține prin cealaltă, că adevăratul om de știință este și credincios, și că numai cei cu spoială de cultură sânt necredincioși.

Leacul tuturor patimilor, vindecarea tuturor conflictelor omenești nu poate fi decât de natură morală și se găsește numai în învățătura evangheliei.

Pr. Teodor Glodeanu
(Urmează)

Vorbe înțelepte

Să nu plătești cu rău pentru rău, ci biruiești răul cu binele. Pe cei ce te blastămă, binecuvântă-i celor ce te urăsc, fă-le bine, și roagă-te pentru cei ce te obișduiesc.

FOIȘOARA

Publicații de cuprins religios-moral

Ne este tuturor prea bine cunoscut numele învățătorului teolog ortodox arh. I. Scriban, care a înzestrat literatura noastră bisericească mai nouă cu cele mai de valoare și neperitoare opere. În primăvară i-a apărut o carte sub titlu: *Chemarea preotului*, studiu îndrumător pentru activitatea pastorală a preotului.

Este de cel mai viu interes pentru noi a cunoaște păreriile acestui învățat, referitoare la cultura și la rolul preotului. Arată că în mijlocul poporului astăzi nu se mai poate susține tipul preotului fără știință teologică, dar altfel cu o viață patriarhală și care cu înțelepciunea lui sacră din ciaslov și molitvelnic să i fie poporului călăuză sigură în toate împrejurările vieții atât de complexe azi. Nu se poate susține căci «ignoranta a mărginit pe preot la ritualism» și orcât va sta în necunoștință de valtoarea științifică a lumii, săgețile acestea nu vor întârzia de-a ajunge și pe preot și-l vor găsi desarmat.

Pentruca preotul să-și îplinească rostul lui pe pământ, adică realizarea împărăției lui

Dzeu, are la îndemână două căi: calea pozitivă, întâi prin îmbunătățirea și înălțarea nivelului societății pe țărâm material, cu ajutorul operelor de caritate creștină și apoi prin activitatea spirituală ca izvor de idealism, în sfârșit calea negativă prin combaterea materialismului și înlăturarea relelor și a suferințelor din societate. Toate aceste sânt tratate în partea primă a cărții.

În partea a II-a eruditul scriitor ne arată mijloacele și metoda de lucru întru împlinirea datoriei.

Mijloacele sânt: viața curată a preotului și învățătura care «nu isvorește din cultură, ci din atingerea vie și nemijlocită cu Dumnezeu». În ceea ce privește metoda de-a răspândi ideile creștine, ea se face prin grai viu în relațiile preotului cu credincioșii și prin scris, printr'o literatură creștină, prin răspândirea ziarelor creștine, prin biblioteci parohiale bine întocmite și prin conferințe în care să se apere concepțiile creștine, așa cum fac catolicii și protestanții, sau cum face în Rusia Petrov și alții.

Pentru a-și putea îndeplini cu succes misiunea preotul are trebuință de zel apostolic și de spirit de propagandă.

În sfârșit ne arată că datoria preotului este «nu numai să vorbească și să scrie, dar

trebuie să susținem o luptă neîntreruptă prin presă, suspectând și batjocorind preoțimea creștină. *Stălpul principal, al bisericii, este școala:* așa fiind trebuie să câștigăm o înrăurire asupra educației în școlile creștine, lucrând pentru *grabnica separare de biserică*. Sub firma progresului și egalei îndreptări a tuturor religiunilor, *școlile creștine să vor transforma în școli fără confesiuni* și israeliții vor deveni învățători în toate școlile. Educația creștină să va restrânge numai asupra familiei și cum mulțimea poporului n'are timp pentru aceasta, apoi simțu-religios al păturei sociale superioare sdruncil nându-se, *educația creștină va dispărea cu totul* și va începe agitația pentru desființarea dreptului la posesiunea bisericii și școlilor proprii și trecerea averilor lor în stăpânirea statului, adică mai curând sau mai târziu în mâna lui Israel.

Și în fața tendințelor de statificare a școlii populare trebuie să ne întrebăm: nu cumva lucră mâna neagră, nevăzută a lui *Șebef Levi Aron din Worms*, ale cărui gândiri sânt redade în cele de mai sus după Wiener-Volks-Zeitung. Pr. V. P.

Inrăuriri primejdioase

Fapt recent, destul de grav, care nu poate rămâne fără urmă, s'a petrecut la Beiuș.

La sărbătoarea națională de zece Mai, din anul acesta, școlile beiușene aveau să și ocupe locul ce li s'a fixat în program și li s'a comunicat în scris.

S'au așezat toate, cu excepția elevilor gr.-cat. ai liceelor, cari, conduși de profesorii lor, au demonstrat prin a se așeza în afară de coloana oficială, la spatele armatei și în afară până și de publicul spectator.

Aghiotantul comendurii pieții i a invitat să ia loc alături de celelalte școli, — ei au refuzat.

Incepându-se serviciul divin toată lumea în frunte cu reprezentanții autorităților își descoperă capul; dar preoții și profesorii uniți, deci și elevii conduși de aceștia, au rămas cu capetele acoperite, revoltând lumea ce privea această jalnică necuviință. Insuși comandantul garnizoanei și primpretorul se văzură nevoiți a avertiza pe acești «apostoli ai culturii și conștiinței naționale», să și descopere capetele, — ceea ce la somare categorică, au și executat.

Faptul dela Beiuș care va trebui să fie cercetat, arată ce fel de «solidaritate» propagă școlile gr.-cat.; este aceeași solidaritate catolică apuseană, care o mărturisește și părintele episcop unit dela Oradea-Mare, și care evident nu servește interese naționale românești.

Cursurile de vară dela Vălenii-de Munte vor începe în 15 Iulie și vor ține până în 15 August. Și a făgăduit concursul un mare număr de profesori universitari și publiciști. Inscriserile se primesc de pe acum la «Liga Culturală», Strada Banu Mărăcine nr. 1, București.

Un simbol

— Insemnări din timpul războiului —

Earăș am citit, pentru a nu știu câtă oară, pe «Popa Tanda» de Slavici. În lazaretul din S... de astădată. Soldaților răniți. Petrișor mă privea de sub sprâncenele lui negre de sta să soarbă orice vorbă a mea, Floanțes își lungise piciorul legat în ghips și surădea trist, pe lângă toată durerea, Dan își ținea mâinile în buzunarele vestei și clipea din ochi: Las' numai pe mine, că te pricep eu!

„Ear pe dinaintea ochilor noștri umbla «Popa Tanda». Il vedeam par'că aievea. N'ar fi fost nici o minune dacă am fi auzit glasul lui. Atât de aproape îl simțeam.

Popa din Sărăceni, părintele Trandafir, fiul dascălului Pintilie, al cântărețului, căruia îi plăceau atât de mult «murăturile», ne povestea năcazurile vieții sale amărate, și de piatră să fi fost să nu-i simți și tu, cât de cât, supărările.

Minunat se înseilau crâmpetele din viața «Popii Tanda» unul lângă altul! Eată-l ajuns în corn de capră cu poporenii săi din Butucani și

Știrile zilei

O promoție binemeritată. Vestim cu plăcere, că dl *Aurel Popa*, absolvent al seminarului teologic din Sibiu și licențiat în filosofie și litere, a trecut cu succes examenul de capacitate pentru școlile secundare de toate categoriile cu specialitățile: filosofia și limba română. la Universitatea din Cluj. După cât știm dl Popa va intra în învățământul secundar unde îi dorim să servească țara cu succesul obținut de domnia-sa în calitate de revizor școlar.

† *N. N. Beldiceanu*, cunoscutul scriitor a încetat din viață în Sibiu, după îndelungate suferințe. Moartea sa lasă un gol simțit în literatura românească. În mormântarea i s'a făcut Joi în cimiterul central. În fața mormântului a vorbit dna *Constanța Hodoș* din partea societății scriitorilor români, ear din partea corpului didactic ardelean a cuvântat dl prof. *Al. Arbore*.

Emigrarea este una dintre primejdii, care atinge mai mult țara. Oameni de muncă seduși de agenți plătiți cu câte 500—1000 lei de fiecare emigrant, pleacă spre țări îndepărtate, părăsindu și familiile și țara, care are trebuință de muncitori harnici. În locul lor năpădesc străini și reși și dușmani, cari ne storc și ne urăsc. Emigrările se fac mai ales pe ascuns între oameni ușor de ademenit, cari își închipuiesc că în străinătatea depărtată vor găsi astăzi un trai mai bun, decât în țara noastră întregită, în care zilnic vin străinii nedoriți și n'ar pleacă de «ici fără» alungați cu puterea, — ca pe urmă ear să se întoarcă.

Știre ziaristică. În locul ziarului Solidaritatea, apare cu începere dela 1 Iunie a. c. organul independent *Tribuna Aradului*. Un comitet executiv desfășoară multă activitate pentru susținerea ziarului dela Arad. Îi dorim deplin succes.

Comunismul este totuș bun meșteșug pentru unii, o mărturisesc înșiși extremiștii dela Moscova, cari înregistrează ca pe cei mai bogați oameni din Rusia pe *Trotzki*, *Rakovski*, *Zinoviev* și alți șefi roșii, astăzi toți miliardari. Poporul rusesc trăiește în mare mizerie morală și fizică, — dar, comuniștii îmbogățiți îl vor desmăteci, ca să pună sfârșit destrăbălării.

Act de mulțămire. Subsemnatul paroh ortodox român în Toarcia, în numele comitetului și al sinodului parohial, aduc și pe această cale cea mai profundă mulțămire dlui șef de siguranță din Sibiu, *George Gherghel*, pentru frumoasa donațiune de 500 Lei făcută bisericii noastre în ziua de Rusalii 1923. Dumnezeu să-i răsplătească înșutit darul făcut. Pr. *Ioan Braniște*.

Operă culturală. În zilele acestea s'a depus pe biroul camerei un proiect de lege pentru concentrarea și sistemizarea operelor de cultură înfăptuite din inițiativa A. S. R. Principelui moștenitor. Prin acest proiect se va da puțința Fundațiunii «Principele Carol» să desvolte o activitate culturală generală. Fundațiunea a dăruit, până acum, peste un milion de volume scrise pentru săteni. Activitatea va crește și mai mult, îndată

ce Fundațiunea își va avea tipografia. Între primele lucrări ce se vor tipări, va fi *biblia*. Fundațiunea va organiza și expoziții de cărți pentru străinătate și alte manifestări culturale.

Dela revizoratul școlar al județului Sibiu

Primum următoarele:

Vă rog a da publicații ordinul ministerial de mai jos:

«Din rapoartele înaintate Directoratului general al instrucțiunii din Cluj se constată, că elementele ce se prezintă la examene de primire în școlile normale sânt aproape exclusiv absolvenți de numai 4 clase primare, cari n'au împlinit nici vârsta reglementară și n'au terminat nici materia prescrisă pentru cursul primar.

Slaba pregătire a aspiranților, cu ocazia concursului se datorește mai ales faptului, că planul analitic al cursului primar ardelean, prevede prea sumară materie pentru cele 4 clase primare, rămânând partea precumpănitoare a materiei pe seama celor 2 clase superioare.

Și în fine slaba pregătire a aspiranților se mai datorește și unora dintre învățătorii școlilor noastre populare, cari lipsesc dela datorie, sau nu sânt îndeajuns pregătiți și orientați asupra cerințelor școlii primare și normale.

Față de aceste constatări reale Ministerul Instrucțiunii se vede nevoit a suprima dreptul elevilor ardeleni de a se înscrie în școlile normale (tip. 6 clase) numai cu 4 clase primare și fără a fi împlinit vârsta reglementară de cel puțin 12 ani.

În conformitate cu regulamentul pentru administrația inferioară a școlilor normale din 1915, în școlile normale cu 6 clase nu vor mai putea fi înscriși decât elevii cari au terminat cursul elementar complet (6 clase), iar cei cu mai puține clase numai în cazuri excepționale și în urma unei aprobări ministeriale speciale.

Fiind mai departe dovedit, că elevii proveniți din alte categorii de școli decât cele primare și normale nu posed de loc unele cunoștințe de planul analitic al școlilor normale, sau nu le posed din măsura cerută, dispunem, ca toți elevii, cari vin dela alte școli și candidaază pentru clasa superioară de școala normală să fie supuși la termenul reglementar unui examen diferențial foarte riguros din toate obiectele care figurează în plus în programul școlilor normale.

Candidații pentru clase superioare vor trebui să aibă vârsta corespunzătoare a elevilor școlilor normale din aceste clase. —

Atragem atenția celor interesați, părinți și elevi, asupra acestor dispozițiuni și asupra condițiilor de primire în școlile noastre normale. Sibiu, 30 Mai 1923.

Revizoratul școlar.

cu protopul, fiindcă e bun de gură părintele. Trandafir și le spune toate pe șleau, ear «oamenii se prea supără, când le luăm căciula din cap»; — eată-l trimis, drept pedeapsă, la Sărăceni, în satul amărât, uitat de Dumnezeu, cu ulițele de par'că și-a înțercat necuratul copiii pe acolo; — eată-l vorbind poporenilor săi pentru întâia dată de pe amvon! Toate bune, — dar viața în Sărăceni era, într'adevăr, sărăcie cu ciucur!

Adevărat «canon de pocăință!» Dacă n'a rămas preot în satul ăsta mai mult de trei zile («Într'una vine, într'alta rămâne și în a treia se duce») — apoi părintele Trandafir voia să și pună caru'n pietri, ca să o scoată la căpătâi cu oamenii ăștia nărăvași. Nu era el de ieri de alaltăieri, — de ce se prindea el voia să și isprăvească. Dar cum?

— «Ei, cum credeți că a scos o la capăt?» Întreb eu pe ascultători, după ce le am citit descrierea Sărăcenilor: loc nisipos neroditor, unde nici chiar murele nu se fac, case, care nu sânt vrednice de numele de «casă», fără garduri, fără urloai, cu acoperișe de paie, ca vai de ele,

cu o biserică de lemn, plecată într'o parte, pu trezită.

— «O fi început să dea sfaturi părintele», zise Petrișor.

— «Cam așa», zic eu și citesc:

«Dacă ar fi fost altfel de om, s'ar fi oprit aici (Popa Tanda). Părintele Trandafir e însă ca și capra în grădina cu curechi. Când îl scoți pe ușă, îți intră prin gard; când astupi gardul, dai că sare peste gard și îți face mai multă pagubă, stricând și streșina gardului».

Rădeau românașii mei din toată inima... Și așa, a început Popa Tanda cu sfatul. Ori unde i se prilejea da sfaturi — în biserică, la mort, la nuntă, în vecini, «trebuie să fugi din sat, dacă voiești să scapi de popă. — Și unde te prinde te omoară cu sfatul»...

Pun cartea la o parte pentru câteva clipe și mă gândesc și eu cu Petrișor, cu Floanțes, cu Dan împreună: Sfaturi? O să ajungă la liman verde cu sfaturile? (Urmează)

Nr. 148/1923 pp.

(77) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de protopresbiter al tractului Aiud, înființat prin concluzul Sinodului Eparhial Nr. 67—1922, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Venitele din parohie și dela stat, stabilite pentru postul de paroh al parohiei centrale Aiud, pe care îl va ocupa alesul și numitul protopop.

2. Dotația protopresbiterală dela stat și din fondul general administrativ al Consistorului Eparhial.

3. Retribuția din fondul protopresbiteral al tractului.

4. Taxele legale dela vizitațiunile canonice.

Concurenții îndreptățiți cari întrunesc condițiunile din concluzul congresual Nr. 111—1888 își vor înainta cererile, înzestrate cu documentele cerute, în termenul arătat mai sus, Venerabilului Consistor Eparhial în Cluj. Dela concurenții din alte Dieceze, să cere să prezenteze și act de învoire dela Arhiereul lor, că în caz de alegere și numire vor obține litere dimisionale — și vor putea ocupa postul.

Aiud, din ședința comitetului protopresbiteral, ținută la 25 Aprilie (8 Mai) 1923.

Iosif Pop
prezid. com. protopopesc.

Iustin Sava
notar.

Nr. 1888.

Aprobat.

Cluj, din ședința plenară a Consistorului Diecezan ținută în 19 Mai 1923.

Nicolae Ivan
Episcop.

Lurențiu Cărea
secr. consist.

Nr. 1687/923 Bis.

(76) 1—3

Concurs din oficiu

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de cl. a II-a Curtuius, din protopopiatul ortodox român Dej, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, computat dela prima lui apariție în ziarul «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții au a-și înainta cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopopesc al tractului ortodox român Dej, în Dej, în termenul deschis, și pe lângă încunoștiințarea prealabilă a protopopului acelui tract, a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare la biserica din parohia amintită, spre a cânta, predica, eventual a servi și a se face cunoscutei poporului.

Cluj, din ședința senatului bisericesc al Consistorului Diecezan, ținută în 21 Mai 1923.

Nicolae Ivan
episcop.

Laurențiu Cărea
secretar.

Anunț

(78) 1—3

Se caută un tânăr domn, absolvent în teologia Institutului clerical „Andreian” din Sibiu pentru o parohie de clasa I într-o comună din județul Brăila, pe lângă cele mai favorabile condițiuni, cari amănunțit și mai în detaliu se vor putea afla, adresându-se doritorii către subsemnatul preot paroh al comunei Filipești (județul Brăila).

Econom stavrofor Ioan Todescu.

Nr. 758/923

(72) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Boroșneul mic, protopresb. Oituz, județul Treiscaune, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Emolumentele sânt cele fașionate în coala B.

Concurenții își vor înainta petițiile în regulă oficiului protopopesc al Oituzului în termenul deschis, având a se prezenta înainte de alegere, cu prealabila învoire a adm. protopo

pesc, în vre-o Duminică sau sârbătoare, a celebra sf. liturgie și a face cunoștință cu poporul.

Intorsura-Buzău, 13 Mai 1923.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Todor, George Neagoviciu-Negoșcu,
notar. adm. protop.

Catalogul

cărților și imprimatelor (blanchetelor) din editura și depozitul

Librăriei arhidiecezane

cuprinzând un număr foarte considerabil de cărți bune și folositoare, grupate în XXV de titli, precum și specificarea de blanchete în afaceri bisericești, școlare și epistole pentru oficiile protopresbiterale și parohiale, asemenea și pentru direcțiunile liceelor și școalelor primare, a apărut și s'a trimis tuturor oficiilor protopresbiterale.

Se mai află în depozit portretele MM. LL. regele Ferdinand I și regina Maria, a arhiepiscopului-mitropolit Andrei baron de Șaguna, Miron Romanul și Ioan Mețianu, și a marelui mecenat Emanuil Gozdu, precum și diferite icoane.

Se publică separat broșurile dela 62 «Bibliotecă» ce se află în depozit.

Comandele se execută mai avantajos prin rambursare.

Se primesc comande și pentru cărți cari nu se cuprind în catalog, procurându-se cu posibilă grabire.

Librăria primește comande și pentru procurarea de sigile și stampile.

Prețul catalogului: 2 lei, ear porto postal 50 bani.

La Librăria Arhidiecezană
în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

== prețuri moderate ==

Biblioteca Universală

una dintre cele mai de seamă Biblioteci
apărute până acum la noi

Nr. apărut 33 ◆ Prețul unui Nr. 1 Leu

Lumea copiilor

revistă săptămânală pentru copii, bine redactată, cu ilustrațiuni colorate și instructive

== Prețul unui Nr. 2 Lei ==

An sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul Semănătorului, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor, Steaua copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia.

Faceți-vă membri

la Societatea română de înmormântare
din Sibiu (intemeiată în anul 1900)

ca să vă asigurați pentru cazul morții un ajutor de înmormântare de 500 lei până la 4000 lei în cele mai ușoare condițiuni. — Membru poate fi oricare cetățean al României, bărbat sau femeie, dela vârsta de 25 ani în sus.

Societatea aceasta s'a întemeiat în anul 1900 și a plătit până acum ajutoare de peste 100,000 lei. Președinte: Timotei Popovici, profesor, secretar Ioan Marcu, conducătorul librăriei arhidiecezane, casier Patriciu Marcu, exactor arhidiecezan.

Inscrieri se pot face în fiecare zi la casierul societății, strada Mitropoliei 45

(Edificiul Librăriei arhidiecezane)

(75) 1—10

Propise pentru examene

:-: dictando și caligrafie :-:

se află de vânzare la

Librăria Arhidiecezană, Sibiu

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal
în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 30 Lei.

La Librăria Arhidiecezană,
Sibiu, strada Măcelarilor 45, se găsesc de vânzare cele mai bune:

Cărți de bucate

sub titlul **Poftă Bună**, de Zotti Hodoș. Au apărut: Partea I à 6 Lei, Partea III à 14 Lei, Plus porto postal, à Lei 2.50.

Anunțuri și reclame

Singurul ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare:

Istoria bisericească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaș,

profesor universitar și membru al Acad. române